

Déli Hírlap

zerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe
Szentgyörgy-é 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252,
szóló 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve
havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / JUNIUS 1

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 128. SZÁM

A Magyar Párt

intéző bizottságának múlt heti üléséről kiadott jelentéshez a bukaresti lapok különböző kommentárokat fűztek. Egyrészt megállapítják a jelentés zelid hangját, másrészt pedig abból mondatból, amely az általános kisebbségi helyzet megtárgyalására vonatkozik és amelynek eredményeképpen az intéző bizottság a parlamenti csoport további magatartására megadta az utasításokat, a fővárosi lapok nemeszemenő következtetéseket vonnak le. Az Adeverul már azt állítja, hogy a Magyar Párt a nemzeti parasztpárt példáját fogja követni és amennyiben a kormány részéről továbbra is tapasztalni fogja a kisebbségellenes tendenciát, a legerélyesebb eszközökhöz folyamodik. Az Adeverul cikkében még a következőket írja:

— A kisebbségek táborában sokáig esend uralkodott, a múlt hét folyamán azonban egyszerre csak mozgolódni kezdtek a kisebbségek és elhatározták, hogy nem szerelnék le a kormány platói ígérete előtt. Főleg a Magyar Párt tartja magát feljogosítottnak arra, hogy a kormánynak szemrehányást tegyen kisebbségi politikája miatt és míg eddig az intervenció és a baráti egyezkedés útján járt, most egyszerre azt a taktikát fogadta el, amely a nemzeti parasztpárt haremóráját is jellemzi. A múlt héten a Magyar Párt vezetői Kolozsvárott több tanácskozást tartottak, amikor is széles mederben megtárgyalták azt a helyzetet, amelybe az erdélyi magyarság az új törvények által került. Ezeknek a tanácskozásoknak eredményeképpen határozatokat is hoztak, amelyek közül legfontosabb a parlamentben rendezendő erélyes demonstráció. Elhatározták, hogy az Anghelեսcu által teremtett iskolai rendszer, az iskolák nyilvánossági joga és az államsegély ügyében újabb tiltakozást intéznek a kormányhoz. Erre vonatkozó kérelmüket memorandumba foglalva a parlament megnyitása előtt átadják és abban az esetben, ha a kormány a memorandumban lejegyzett kívánásokat nem teljesíti, úgy a Magyar Párt képviselői tüntető módon visszavonulnak a parlamentből.

Az Adeverul még azt is írja, hogy a kormány már megkapta ezt a memorandumot, amelynek valószínűleg meglesz az eredménye és a kért enged-

ményeket rövid időn belül meg is adja.

A Cuvantul szintén terjedelmes cikkben foglalkozik a kisebbségi kérdéssel. Említést tesz a lap arról, hogy Bernády György és Zima Tibor állítólag Duca belügyminiszterrel néhány

napon keresztül taácskozást folytattak, majd pedig a kormány kisebbségi bizottságával is tárgyaltak. Ez a bizottság, amelynek tagjai Anghelեսcu, Lapedatu és Tatarescu miniszterek egyszerre, de legfeljebb kétszer ülést is tartott.

A bukaresti lapoknak a kisebbségi helyzettel foglalkozó eme cikkei nem egyebek találgatásoknál, amelyek azonban alkalmasak annak a megvilágítására, hogy a romániai kisebbségi kérdés mennyire megoldatlan stádiumban van még mindig.

Véget ér a tanév és jövőre új oktatási rend lép életbe

Bukarest, május 31.

Hirt adtunk már Anghelեսcu közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletéről, amely megállapítja az átmenetet a régi és az új középiskolai típusok között. A közoktatásügyi miniszter tegnap adta közre rendeletét, amely egyben a folyó tanév bezárásáról is szól. A középiskolák negyedik osztályától a nyolcadik osztályig a tanév május harmincegyedikén zárul be, a többi osztályokban pedig június

ötödikén. A magánvizsgák június elseje és huszonegyediké között lesznek. Az új liceumtípusok ötödik osztályába való felvételi vizsga június negyediké és hetediké között lesz. A bacalaurátusi vizsgákra június ötödikéig kell jelentkezni. Az első osztályba való felvételi vizsgák jelentkezési ideje június huszonegyediké és huszonnyolcadika között van. Az érettségi vizsgák időpontját a miniszter június huszonegyedikétől július tizedikéig al-

lapította meg. Azok a tanulók, akik most végzik el a negyedik osztályt, a rendes bizottság előtt teszik le az alsófokú középiskolai végbizonyítványra jogosító vizsgát. Azok a tanulók pedig, akik tovább járnak iskolába és akarják végezni a liceumot, kíséretiséget nem tesznek. Ugy a nyolcadik, mint hetedik osztályos tanulók bacalaurátusi vizsgát fognak tenni és pedig a nyolcadik osztályosok most, a hetedikesek pedig szeptemberben.

Narancs helyett fegyver indult Olaszországból Bulgáriába

Temesvár, május 31.

A világ egész sajtója aggodalommal szemléli a jugoszláv—olasz konfliktust. Mindkét országban napirenden vannak a tüntetések, amelyek minden hatósági intézkedés ellenére egyre inkább elmérgesednek. Belgrádban a tüntetések miatt három napra bezárták az egyetem. Ennek azonban csak az az eredménye, hogy most már azok a diákok is, akik eddig a tantermekben voltak, az utcára szabadultak és szaporítják a tüntetők számát. A Novosti című lap írja, Olaszország arra számít, hogy háboruba keveredik Jugoszláviával és szövetségül akarja magának megnyerni Bulgáriát, amelyet titkon felfegyverez. A lap szerint a belgrádi pályaudvaron feltartóztattak két tehervagont, melyek Olaszországból jöttek és Bulgáriába voltak irányítva. A vagonok tartalma narancsnak volt jelezve, azonban mindkét kocsiiban hadianyag volt. Szabadkán Rothermere-ellenes gyűlést tartottak, amely szintén olaszellenes tüntetéssé fajult. Mikor a gyűlést megnyitották és az első szónok a szószerke lépett, hogy Rothermere ellen beszéljen, a tömeg Olaszországot

kezdté abeugolni és a tüntetést nem is hagyta abba.

Olaszország számos helyén viszont voltak jugoszlávellenes tüntetések. Milánóban számos diák a jugoszláv konzulátus elé vonult és azt meg akarta támadni. A rendőrségnek csak kézitásával sikerült őket ebben megakadályozni. Rómában, Velencében, Pisában, Piacenzában és Fiumében is voltak jugoszlávellenes tüntetések. Zárában a jugoszláv konzul háza előtt hatalmas tömeg verődött össze, amely behatolt a kertbe, ott szétrombolták a garázst, az autóról letépték a jugoszláv lobogót, és azt elégették.

A Corriere della Sera szerint Brodero belgrádi olasz követ Marin kovics jugoszláv külügyminiszternek írásbeli jegyzéket nyújtott át. A jegyzék hangsúlyozza, hogy a tüntetések sokkal súlyosabbak voltak, mint azt eleinte hitték. A jegyzék szemérveti a jugoszláv hatóságoknak, hogy a tüntetőikkel szemben nem léptek fel kellő eréllyel, dacára annak, hogy erre az olasz konzulok többször kérték őket. Az olasz kormány teljes elégtételt követel és fentartja magának a jogot,

hogy későbbi időpontban erkölcsi és anyagi kártérítési igényeit bejelenti.

Az angol sajtó sajnálkozással emlékszik meg az olasz—jugoszláv differenciákról. A lapok szerint a helyzetet komplikálja a jugoszláv—francia katonai szerződés, amely Jugoszláviát teljesen a kisántant érdekszférájába szorítja. Lehet, hogy a válság pillanatnyilag elsimul, azonban a veszély továbbra is fennmarad.

MEGSZÜNİK A RENDŐRSÉGI UTLEVÉLLATTAMOZÁS.

Néhány hónap előtt a belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel meghagyta, hogy mindazok az egyének, akik román utlevéllel utaznak külföldre, elutazásuk előtt annál a hatóságnál, amely az utlevelet kiállította, így a városokban a rendőrprefekturánál, kötelesek az utlevelet láttamoztatni. A belügyminiszter most táviratilag értesítette a vármegyei és a rendőri prefekturákat, valamint a határrendőrségeket, hogy ezt a rendeletét hatályon kívül helyezte. Mától fogva senki nem köteles többé elutazása előtt utlevelet a rendőrségen láttamoztatni.

Női- és gyermek konfekció áruház

Legutolsó ujdonságok:

Kasha divat kosztümök 1500.— feljebb
Crepp de chine ruhák 2000.—
Grenadin divat ruhák 550.—

JASZENSZKY
TEMESVÁR—Gyárváros, Kossuth-tér

Magyar nem kap állást sem a vasutnál, sem a villamosvasutnál, mert először a nemzetiséget nézik

Temesvár, május 31.

Az alkotmány és a törvények értelmében nem szabad különbséget tenni a polgárok között azok anyanyelve és faja szerint. Az alkotmány és a törvény nem osztályozza az állampolgárokat nemzetiség szerint. Az alkotmány és a törvény nem osztályozza az állampolgárokat nemzetiség szerint. Az alkotmány és a törvény nem osztályozza az állampolgárokat nemzetiség szerint. Azonban, sajnos, látnunk kell, hogy vannak az állam keretein belül mások, akik igenis ezt az osztályozást megteszik. Hányszor kell éreznünk, hogy ebben az országban a magyar nemzetiségű állampolgár, aki pedig éppen úgy fizet adót és ad katonát, mint más nemzetiségű állampolgár, csak másod-, harmad- vagy tízedrangú állampolgár aszerint, hogy szeszély és kedv fokmérője alapján hová sorozzák. A magyar nemzetiségű román állampolgár még sokszor foglalkozást, kenyeret sem kap azért, mert magyar az anyanyelve.

Hiszen láttuk, hogy az állam különböző hivatalaiból az impérium átvétele óta tömegesen bocsátják el egyre a magyar nemzetiségű tisztviselőket.

A különböző állami állásokba való új felvételnél igen féltően vigyáznak arra, hogy magyarok ne kapjanak alkalmazást. Igen nagy kivétel és óriási protekció, vagy pedig vak véletlen kell hozzá, hogy valaki magyar volta ellenére kinevezést kapjon. Ezeket a bevezető sorokat csak azért irtam ide, hogy elmondhassam az alábbi három esetet.

Biczó János temesvári fiatalember, Erdélyben nevelkedett román vidéken és éppen olyan tökéletesen beszéli a román nyelvet, akár csak az anyanyelvét, a magyart. Kitanult géplakatos és szeretett volna a vasúthoz kerülni. Az ugynevezett „guruló anyag” műhelyébe, ahol a vasúti mozdonyokat, vagonokat, kerékpárokat javítják, szeretett volna bekerülni. Felkereste Temesvárott az illető vasúti osztályfőnökséget, ahol megnezték bizonyítványait és nagyon örvendtek jelentkezésének.

Az osztályfőnökségnél kapott tanács értelmében megcsinálta román nyelven a felvétel iránti kérvényét, felszerelte azt a kellő okmányokkal és a temesvári vasúti műhelyfőnökség meglátogató sorai kíséretében leküldötte azt Bukarestbe a vezérigazgatósághoz. Egy szép napon aztán visszaérkezett minden mellékletével együtt a kérvénye és a felzetre ez a pár szó volt rávezetve:

— Magyar nemzetiségére való tekintettel a kérvényező kérelme nem volt teljesíthető.

Csak ennyi. Semmi több. Biczó János a kérvényt betette otthon a szekrényébe és még most is ott őrzi.

A második példa egy temesvári magyar vasutasról szól. A vasúti műhelyben dolgozott, ahol azonban több alkalmazottat elbocsátottak.

Nem akarunk semmi szándékosságot látni abban a véletlenben, hogy az elbocsátottak túlnyomó részben magyarok és csekély részben egyéb kisebbségi nemzetekhez tartozók voltak.

A mi emberünk, aki ifjúságát teljesen és férfikorának néhány szép esztendejét a vasut szolgálatában töltötte, állás után nézett. Boldogan hallotta a héten, hogy a villamos vasut gyárvárosi telepe munkásokat keres. Kiszélt a villamos Magyar-utcai remizébe és jelentkezett. Ott örömmel hallották, hogy milyen sokáig dolgozott a vasutnál és mi mindenhez ért. Mikor már mindenfelől kikérdezték, hogy mihez ért, ezt az oda nem tartozó kérdést is feltették neki:

— Milyen nemzetiségű?

— Magyar vagyok, — felelte esudákozva a mi emberünk, aki sehogysém értette, hogy mi köze a nemzetiségének munkáértéséhez.

Válaszára azonban egyszerre leült vele szemben a szivesség, amely az imént még igen meleg volt. Fagyosan válaszolták neki:

— Hja, ha maga magyar, akkor nem alkalmazhatjuk!

Magyarunk azt sem tudta, hogyan támooggott ki az utcára. Megnézte kezét, melyek a muakától kergesek és amelyeken nem látszik meg, hogy tulajdonosuk szájában a nyelv magyar szavakra pergett bölesőjében, amikor beszélni tanult.

És most hadd jöjjön a harmadik eset, amely annál fájdalmasabb, mert itt egy német ember bocsátotta el két munkásnőjét, mert azok magyarok.

Van a Józsefvárosban egy gyárüzem, amelynek igazgatója német. Eb-

ben a gyárban két esztendő óta dolgozott a két Sós-nővér. Rendesen és szorgalmasan végezték a munkájukat. Szombaton délelőtt az uzsonaszünet idején beszélgettek egymás között és említették a Magyar Pártot is, amelynek a bátyjuk tagja.

Véletlenül éppen arra ment az igazgató és hallotta ezt a beszélgetést. Nem szólt semmit, ellenben, mikor este kifizette a két Sós-nővért a hetibért, megkérdezte tőlük:

— Maguk magyarok és a bátyjuk benne van a Magyar Pártban?

— Igen.

— Van ott valami tisztsége?

— Igen, szomszedsági előjáró.

Az igazgató kifizette bérüket és mindjárt a könyvüket is kiadta azzal, hogy többet ne jöjjenek a gyárba. Helyüket az új héten már két falusi sváb leány foglalta el. Fájdalom, hogy már kisebbségi emberek is kiütik a magyar kezéből a sovány falatka kenyeret.

Nem jól van ez így, tisztelt uraim. Tessék felismerni, hogy a magyar nem a szájával dolgozik, hanem a kezével. És amit a keze végez, az jól van csinálva. Vét az ország boldogulása és fejlődése ellen az, aki az újjáépülő Romániában a magyar anyanyelvű állampolgárok munkás kezét téltlenség-re kárhoztatja.

Kubán Endre.

Kilakoltatás után visszakapta lakását egy józsefvárosi bérlő törvényszéki ítélet alapján

Temesvár, május 31.

Az új lakbérleti törvény alkalmazása körül igen sok vitás eset adódott, amelyeknek egyrésze bírói döntés folytán már tisztázódott és számos háztulajdonos visszavonta perét, amelyet lakói ellen indított. A temesvári törvényszék Fehér Kristóf dr. tanácsa tegnap lakásügyből kifolyólag újabb fontos elvi jelentőségű döntést hozott. Bíró Ferenc józsefvárosi háztulajdonos még a régi Cudalbu-féle lakbérleti törvény alapján kilakoltatási pert indított egyik lakója, Hartl Rudolf tisztviselő ellen. A kilakoltatásnak a temesvári járásbírósa helyt is adott és azt 1928 május elsejére elrendelte.

A járásbírósa ítéletében azonban a kilakoltatást ahhoz a feltételhez

kötötte, hogy amennyiben az esetleges új lakbérleti törvény másképpen intézkedik és a lakbérleti szerződéseket meghosszabbítja, úgy ez az ítélet nem hajtható végre.

Az ítélet kihirdetése után sem a háztulajdonos, de a bérlő sem élt fentartással a kilakoltatási ítélet ellen. Amikor az új lakbérleti törvény rendelkezése ismertté vált, Bíró Ferenc azon az alapon kérte Hartl Rudolf kilakoltatását a már hozott ítélet alapján, hogy a kilakoltatások csak abban az esetben nyernek egy évi időtartamra felfüggesztést, ha a lakó az ítélet ellen fentartással élt. A járásbíró, tekintettel arra, hogy Hartl a kilakoltatását elrendelő ítélet ellen nem adott

be jogorvoslatot, helyt adott a háztulajdonos kilakoltatási kérelmének és elrendelte annak végrehajtását. Hartl erre május első napjaiban kitétek a lakásból. A kilakoltatást elrendelő végrehajtási határozat ellen azonban Hartl a temesvári törvényszékhöz fellebbezett. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék Fehér Kristóf dr. tanácsa. Hartl nevében Nagy Hugó dr. ügyvéd kifejtette, hogy ebben és az ehhez hasonló esetekben, amikor sem lakó, sem a háztulajdonos nem élt a törvényben biztosított fentartással, erre nem is volt szükség, mert maga a bírói ítélet állapította meg a jogfentartást akkor, amikor kimondta, hogy az ítélet csak úgy érvényes, ha az új lakbérleti törvény másképpen nem intézkedik. Hartl esetében a bérlőnek szükségtelen volt a jogfentartást bejelenteni, mert azt már a feltételes bírói ítélet állapította meg, ennélfogva kérte a kilakoltatást elrendelő végrehajtási határozat megváltoztatását. A törvényszék magáévátette Nagy Hugó dr. érvelését.

megsemmisítette a kilakoltatási végzést és kimondta, hogy Hartl bérlője az új lakbérleti törvény értelmében egy évre meghosszabbítást nyert, mert a bírói ítélet állapította meg hivatalból a jogfentartást.

Az eset most már komplikálódott: Hartl kilakoltatása után ugyanis a háztulajdonos már kiadta a lakást és most Nagy Hugó dr. a törvényszéki ítélet alapján kéri Hartlnak a régi lakásába való visszahelyezését.

Jelzálogkölcsönök házakra és földkre, valamint kisebb kölcsönök közveitése fedezet mellett. Részvények vétele és eladása **March ügynökség** I. Erzsébet-u. 5. 1443

Családi házak 250.000 leitől 2.000.000 leig. Bérházak 400.000 leitől 20.000.000 leig előnyösen kaphatók és eladásra előjegyeztenek. **March ügynökség** I. Erzsébet-u. 5. 1442

Modern, szép Tele-hálók
u. m. afr. rózsá, canadai berkenye, szilgyökér kivételes olcsó árban
SIÉBOLD butorgyárban, ∞
Timișoara II. Strada Telegrafului 21.55
Telefon 6-99. Telefon 6-99.

Intelligens, jó családból való, székely származású, református vallású, 18 éves, középiskolai előtanulmányokkal és román nyelvismerettel rendelkező, fűszer, csemege és gyarmatárú szakos

kereskedősegéd
részére Temesvárott nagyobb, szakmabeli üzletben folyó év június 15-ikével alkalmazást keresek. Bővebb referenciák Szánthó László temesvári szobrászművészől (Király-utca 11) szerezhetők be. — Szíves ajánlatok, a nyújtandó javadalmazás megjelölésével: **Dr. Szánthó Vítus ügyvéd Szt. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) jud. Treiscaune (Háromszék megye) Bulevard Regele Ferdinand No. 2 címre kéremnek. 1455.**

Püspök-gyógyfürdő
Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42°C természetes meleg rádiumos hőforrásait reuma, köszvény, ischias, csonttörések és női betegségek ellen.

Ősfenyves erdő a virágos park mellett, pormentes levegő, uszoda, sporttér, villanyvilágítás, kényelmes vasut- és autobus közlekedés, elsőrangú vendéglő. A zene-cursafalonban esténként állandó társas összejövetel. Szobáknál 20% engedmény jun. 15-ig

Rituális konyha. Kérjen prospektust.
Junius 20-ig szobát előzetes rendelés nélkül is lehet kapni.

Redőnyök, hűtőszekrények, berendezések, rendezésük, elvállaljuk.

JÓ KLISÉ BIZTOS SIKER!
MŰVÉSZI KIVITELBEN OLCSÓN KÉSZÍTI
FENYŐ CINNOGRAFIAI MŰINTÉZPTE
TIMIȘOARA

Levágta gazdája fejét egy kegyetlen béres, mert szerelmes volt a gazda fiatal feleségébe

Székelyudvarhely, máj. 28.

Kinos szenzáció tartja izgalomban Csaba vezér zetalakai leszármazottjait, a község mintegy hatezer főnyi székely lakosságát. Tragédia történt, amelynek megnémult hőse ifj. Tornai Gergely, egyik legmódosabb gazda. Ifj. Tornai Gergely három hét előtt az erdőre ment fát dönteni és magával vitte Veres Dénes nevű béresét is. Harmadnapra Veres Dénes egymaga tért haza és azt mondta, hogy gazdája még fent maradt az erdőben. Azonban ifj. Tornai Gergely nem került elő egy hét múlva sem. Akkor tüvé tették érte az erdőt és annak környékét, azonban Tornai Gergelyt nem találták meg.

Hamarosan pletyka támadt a faluban, hogy ifj. Tornai Gergely világgá ment, elhagyta megunt feleségét és valahol a hegyeken túl egy másik asszonnyal turbékol.

Ez a pletyka azonban valószínűtlennek látszott, mert hiszen a gazda csak egy esztendő előtt nősült, feleségét szerelemből vette el és mostanára várják az első gyermeküket. Meg aztán azért is valószínűtlennek látszott a feltevés, mert hiszen nem képzelhető el, hogy egy módos gazda, ha meg is unja feleségét, otthagyná minden vagyonát. A pletykát állítólag Veres Dénes béres terjesztette, aki különben mindig rejtélyes válaszokat adott, valahányszor ifj. Tornai felől kérdezték. A múlt héten Veres Dénes az egyik korezmában iddógált és az emberek ismét ifj. Tornai Gergely esetére tereltek a beszédet. A béres akkor kijelentette:

— Dejszen tudom én bizonyosan, hogy gazduram nem tér többet vissza! Az emberek elhalmozták kérdésekkel.

Azonban Veres Dénes észbekapott és azzal vágta ki magát, hogy csak azért gondolja, hogy gazdája nem tér többet vissza, mert eddig semmi életjelt nem adott magáról.

Ettől a naptól kezdve az emberek gyanakodtak rá és egyre azt suttozták, hogy ifj. Tornai Gergely eltűnése körül Veres Dénes lelkiismeretét bűn terheli. Ugyanebben az időben a bányászok levelet kaptak, amely szentes papálcikával volt írva. A levél tartalma ez:

— Édes feleségem, tudatlak, hogy jól vagyok és nincsen semmi bajom, azért hát ne gyanakodjatok miattam a szolgálomra, a Veres Dénesre, mert ő ártatlan. Tisztelettel az urad.

Ez a levél még inkább fokozta Veres Dénes ellen a gyanút annál is inkább, mert ifj. Tornai Gergelyné a levélben nem ismerte fel a férje irását. Ennyi gyanuok alapján a redőrség le tartóztatta Veres Dénest. Azon a napon más fontos esemény is történt.

Egy esendőrijárór újra átkutatta az erdőt és lombbal letakarva megtalálta ifj. Tornai Gergely holttestét. A feje teljesen le volt vágva a törzstől.

A hullát már az erdő ragadozói is kezdték. A szerencsétlen ifj. Tornai Gergely földi maradványait újból letakarták és elhatározták, hogy Veres Dénest tetemre hívják. Kivitték az erdő szélére és felszólították, vezesse őket arra a helyre, ahol gazdájával időzött, amikor fát dönteni voltak. Feltűnt mindjárt a esendőröknek,

hogy Veres éppen ellenkező irányba vezeti őket, mint ahol a holttest fekszik. Megkerülték vele az erdőt, majd ügyesen a helyszínre terelték. Közben Veres Dénes szilárd hangon többször is méltatlankodott:

— Mit őriznek engem a esendőruak, mint valami haramiát? Nem bántottam én a gazdám! Miért is bántottam volna? Jó gazdám volt én nekem!

Mikor azonban a holttest közelébe értek, a esendőrök hirtelen leemeltek az eltakaró gallyakat és rák állítottak Veres Dénesre:

— Veres Dénes, ismered-e ezt, aki itt fekszik?

Veres Dénes anélkül, hogy odanézett volna, reszkető hangon, miközben térdei megroggyantak, kijelentette:

— Gergely gazda az.

Majd némi szünet után folytatta szavait:

— Hát igen, én öltem meg. Napestig döntöttük a fát, aztán tüzet gyújtottunk, pulickát főztünk turóval, ettünk és lefeküdtünk. A gazda hamar elaludt. És akkor én azt gondoltam, hogy megölöm. Fogtam a fejszét és hatalmas csapással egyszeribe levágtam a fejét.

— Miért tetted, Veres Dénes? — kérdezte a esendőrmester.

— Azért, mert megszerettem a feleségét. Az asszony szerette az urát, de gondoltam, hogy majd nem szereti, ha meghalt.

Gondoltam, hogy ott maradok a házban béresnek és idővel megszerettetem magamat az asszonnyal. Hát csak ezért vágtam le a fejét Tornai Gergelynek.

Veres Dénest láncra verve behozták a székelyudvarhelyi ügyészség fogházába.

Ifj. K. E.

Körbe-körbe

a megszüntetett Haunold-csödben megítélt tömeggondnoki díj körül

Temesvár, május 31.

A temesvári törvényszék tegnap közel egy éve húzódó csödügyet tárgyalta. Megirtuk, hogy a temesvári esődbíróság még a múlt év augusztusában Schwarz Sándor jözsefvárosi kereskedő kérelmére huszonhat ezer leies tartozás miatt elrendelte a esődöt Haunold Cecilia, a Koronaszálló egyik résztulajdonosa ellen. A tárgyalás során kiegyeztek ugyan a felek és Schwarz visszavonta kérelmét, a törvényszék azonban ezt nem vette tudomásul és Celereanu Péter személyében esődtömeggondnokot is jelölt ki a esődtömeg számára.

A temesvári ítéletábla viszont megváltoztatta a törvényszék határozatát és a esődöt megszüntette. Celereanu Péter esődtömeggondnok a táblai döntés után benyújtotta addig végzett tömeggondnoki működéséről szóló költségeit.

A törvényszék akkor kétszáz ezer leies ügyvédi tiszteletdíjat állapított meg. Ezt a határozatot a temesvári táblához felebbezték meg, amely a törvényszék

döntését megerősítette azzal, hogy a kétszáz ezer leies Schwarz Sándornak kell megfizetni. A táblai határozatot viszont Schwarz a bukaresti legfelsőbb semmitőszékhez vitte. Időközben, a felfolyamodásra való tekintet nélkül, az ítélet jogerőssé vált és Celereanu végrehajtási eljárást kért Schwarz Sándor ellen a megítélt kétszáz ezer leies esődtömeggondnoki díj kifizetése iránt.

Schwarz erre a temesvári törvényszékhez fordult és kérte, hogy a végrehajtást mindaddig függesztsék fel, amíg a legfelső semmitőszék dönt.

Tegnap tárgyalta ezt a kérelmet a temesvári törvényszék. Schwarz Sándor kijelentette, hogy hajlandó a teljes összegre bankgaranciát adni, ezt azonban Celereanu nem volt hajlandó elfogadni. A törvényszék izgalmas tárgyalás után úgy döntött, hogy a bankgarancia elfogadására és a végrehajtás függesztésére vonatkozó kérelmet illetőleg írásban közli felekkel a törvényszék határozatát.

Elindult a fegyenchajó közel ötszáz kényszermunkára ítélt rabbal a délamerikai bagnóba

Páris, május 30.

Tegnap indult utnak a kis Saint Martin du Ré-kikötőből két börtönhajó, mely a kényszermunkára ítélt fegyenceket szállítja a guyanai bagnóba. A fegyencek, akiknek száma 418-ra rug, előzőleg a kikötő erődítményében várták a fatális dátumot.

Legtöbbjük rovottmulta gonosztevő, vagy rablógyilkos.

Többet közülük halálra is ítélték s csak a köztársasági elnök kegyelme

mentette meg őket a guillotinetől. De a sorsuk így még sajnálatraméltóbb, ha ugyan a társadalom e nem is emberi elemei szánalmat érdemelnek, mert a guyanai gyilkos klíma alatt dolgozva napi 14-15 órát, rettenetes rossz táplálkozás mellett, valóban felér a halálos ítélettel. Egyetlen reményük, hogy egy szép napon átszökhetnek Braziliába vagy hollandi Guyanába, de ez igen halvány reménység, amennyiben száz szökés közül kettő ha sikerül.

BUZIÁS MUSCHONG GYÓGYFÜRDŐJE

sós, vasas, szénsavas forrásvizekkel. - Biztos gyógyhatás érelmeszesedésnél, szívbántalmaknál, női betegségeknekél.

Megnyilt május 15-én.

Állami tisztviselők az elő- és utóidényben a fürdőknél 30% kedvezményt élveznek.

Fürdőidény október 1-ig.

Felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság Buziás (Románia) (1914)

A hajók indulása előtt egy héttel, mindegyik bő táplálékot kapott és egy liter bort naponta, hogy letört kedélyüket felvidítsák. Tegnap délelőtt a 418 fegyene hajóra szállt. A kikötőben rengeteg ujságíró és kíváncsi nézték, hogy nyeli el a börtönhajó a siralmas menetet. A hajók belső része ketrecből áll, ahol a rabok 21 napig maradnak bezárva, míg az utazás tart. A ketrecek közt néger katonák járnak korbácsal és állandóan töltött fegyverrel, mert joguk van a legkisebb szökési kísérlet esetén lelőni a lázadókat. Ha lázadás törne ki és a fegyencek felfeszítenék a rácsokat,

egy gázcsap segítségével tíz perc alatt lehetséges lenne megfullasztani a rebelliseket.

A hajószállást szigorúan tilos volt lefényképezni. A kikötő egyik házában a esendőrök felfedezték a Pathé-filmgyár operatőrijét, amint éppen befejezte a filmfelvételt. A esendőrök elkobozták a filmtekerekeket s csak jóval később, mikor az operatőr már Párisban volt, vették észre, hogy az élelmes fotográfus érintetlen filmeket adott át nekik, míg a felvételeket magával vitte.

Ezalatt a börtönhajó utolsó sipolt és megindult a szomorú rakománnyal, amelynek szerencsétlen tagjaiból talán egy se fogja viszontlátni a hazai földet.

Jéghegygel

ütközött össze az Itália

Kingsbay, május 30.

Nobile tábornok és az Italia lég-hajó többi utasának a sorsa teljesen bizonytalan. Azokból a jelentésekből, amelyeket az Italia megmentésére indult Citta di Milano hajó halászbárkától kapott, arra lehet következtetni, hogy az Itáliát Kingsbaytól mintegy kétszáz kilométernyire katasztrófa érte. Szakértők szerint a léghajó valószínűleg ködbe került, összeütközött parti jéghegyekkel és valószínűleg lezuhant. Az időjárás kedvezőtlen-sége miatt nem sok remény van rá, hogy a segélyekszpedícióknak eredménye lehet. A stockholmi földrajzi társaság és a hadi légerők vezetője együttesen arra kérték a kormányt, hogy a Spitzbergákra ekspedíciót küldjön, amely az olasz és norvég ekspedíciókkal együtt felkutassa az Itáliát. Oslói hivatalos jelentés szerint a norvég kormány elhatározta, hogy az északi sarkvidékre mentőekszpedíciót küld és az erre vonatkozó előkészületeket már meg is tette. Vasárnap azonban az olasz kormány megköszönte Norvégia fáradozását és kérte, hogy halassza el az ekspedíciót, mivel a kérdést maga akarja elintézni.

Mindenki rendel most sorsjegyet

az új osztálysorsjátékra az évtizedek óta diákret és mintszerű vásárlása miatt mindenütt kedvelt bankintézetnél:

FRITZ DÖRGE

WIEN I. D. Körner-Strasse 43.

50.000 nyeremény

több mint 250.000.000 Leil

Egyetlen egy sorsjeggyel

18 millió Leil is nyerhető!

Ötletű sorsjegyjárak:

1/4 = 800 leil 1/2 = 400 leil 3/4 = 200 leil

Nem kell előre fizetni!

Elegendő egy levelezőlap pontos címmel.

Fűltetlen titoktartás!

Prospektus, hivatalos játékterv, minden felvilágosítás díjtalanul és portmentesen.

Az összes sorsjegyek fele nyer.

Nincs illeték, általában semmi levonás!

Hírek

Égő milliárdok

James Payne nem fog ugyan a világtörténelem lapjain szerepelni, mégis megérdemel annyit, hogy legalább egy napra feljegyezzük a nevét. Olyat tett ő ugyanis, amire nemesak Ausztrália, hanem az egész világ felügyel, ha furcsa híré hallja. Ez a dúsgazdag ausztráliai nábob, ki mostanában hunyt el, végrendeletében úgy rendelkezett, hogy halála után égessék el testével együtt egész vagyonát, egy láda bankjegy-pakettet, mely két millió livret, azaz a mi pénzünk szerint körülbelül két milliárd leit tesz ki. Nem akarta, hogy halálából másnak haszna legyen és bizonyára úgy gondolkodott, hogyha majd ezen végrendelet hallatára az örökösök szemeiből kiesordulnak a könnyek, ugy ezek kétségtelenül az őszinte szomorúság könnyei lesznek. Csak egyről feledkezett meg a pusztító hajlamu örökhatározó, hogy a természetben nem vész el semmi, csak gazdát cserél, vagy átmódosul. És megfeledezett a legfontosabbbról, a mindig nevető örökösről, az államról, amelyet semmiféle fufanggal nem lehet kijátszani. Elképzelhető, milyen boldogan teljesíti az állam majd ezt a végső rendelkezést. Milyen vigán fogja majd dörzsölni kezeit e kétmilliárdos pástortüz melegénél. Talán még táncot is fognak járni körülötte a magas ausztráliai kormánytagjai. Meg van rá minden okuk, hiszen száz százalékos örökség éri az államot. Megszabadul két milliárdos papirbankó kötelezettségétől és ott maradnak az állampénztárban a jó, esengő aranyak. Örömet égeti el az állam a papirbankókat, sőt a legszivesebben venné, ha akadnának még vagy egy-néhányan, akik utánoznák ezt a kövételre méltó szép példát.

Flaneur.

— Fényképalbum emlékül Heana hercegnőnek. S carla t Lorin temesvári esendőrfőhadnagy felkéri mindazokat a hivatásos és amatőr fényképeseket, akik Ileana hercegnő temesvári látogatása során fényképfelvételeket csináltak, hogy vagy egy felvételt, vagy pedig a lemezeket juttassák el We in r i c h fényképész Belváros, Zápolya-utca 5. szám alatti műtermébe. Ezekből a fényképekből albumot készítenek, amelyet eljuttatnak Bukarestbe Ileana hercegnőnek emlékül. A fényképeket, illetve lemezeket a másolás után a tulajdonosok visszakapják.

— Gutu Tódor újból szolgálatban. A belügyminiszter rendeletileg értesítette a temesvári rendőrprefekturát, hogy Gutu Tódor rendőrkapitányt, a gyárvárosi komizáriátusnak volt vezetőjét, három hónapi felfüggesztés után újra aktív szolgálatba helyezte. Gutu Tódor ellen néhány hónap előtt különböző vádak emeltek és akkor Gutu maga kérte a vizsgálat idejére való felfüggesztését. Mintán ugy a vizsgálat, mint pedig a törvényszéki tárgyalás a vádak alaptalanoknak találta és Gutu Tódort felmentette, a belügyminiszter megszüntette a felfüggesztést. Orenian Aurél rendőrprefektus még ezen a héten kijelöli Gutu Tódor új szolgálati beosztását.

* Girardi kalapok — olcsó árak — nagy választék! Gabriel Papp, Cetate, Str. Alba Julia 5. (Hotel Ferdinanddal szemben).

Két orsovai hitközség nem akar különválni, mert csak egy hitközséget képesek fentartani

Temesvár, május 31.

A bányási zsinatpresbiteri alapon álló evangélikus egyházmegye tegnap tartotta meg évi gyűlését Temesvárott az evangélikus egyház tanástermében. A hivatalos megnyitás előtt jelentést tettek az egyházmegye főesperesének és világi gondnokának — kiknek mandátuma ebben az évben lejárt — megválasztásáról. Valamennyi egyházközség szavazatának felbontása után kiderült, hogy

további hat esztendőre főesperesnek ismét Bohus Károlyt, egyházmegyei világi felügyelőnek Ambrózy Andor bárót választották meg.

Bohus Károly főesperes felkérésére Ambrózy Andor báró egyházi felügyelő megnyitotta a közgyűlést. Üdvözlőte a megjelenteket és Isten áldását kívánta. Bohus Károly főesperes olvasta fel az egyházmegye 1927. évi működéséről szóló a kulturális, iskolai, statisztikai és gazdasági helyzetre vonatkozó jelentését. Ennek tudomásul vétele után Hermann Árpád egyházmegyei pénztáros terjesztette be számadásait, melyeket elfogadott a közgyűlés.

Azután az egyházmegye tisztikárának megválasztására került a sor. Alesperesnek P o n y i e z k y Pál butyini lelkészt, világi helyettes felügyelőnek N a u e r György nyugalmazott táblabíró, főjegyzőnek F r a n c z Ede orsovai lelkészt, világi főjegyzőnek

Guggenberger Lajost, ügyésznek G u g g e n b e r g e r Gyula nyugalmazott táblabíró, pénztárosnak H e r m a n n Árpádot, ellenőrnek I. ö r i n c z Samu stájerlaci lelkészt választották meg. Majd megalakították az egyházmegyei törvényszéket, a fegyelmi választmányt, végül a F r a n c z Ede egyházi és id. S c h e m m e l Viktor világi elnökök vezetése alatt álló hat tagu számvevőszéket. Az egyházmegyei tisztviselői és a különböző bizottságok tagjai erre letették a hivatalos esküt. Tárgyalták azután az orsovai evangélikus és református híveknek, akik eddig egy hitközségbe tömörültek, különválását, amelyet a református egyházi főhatóság kíván.

Felolvasták az orsovai reformátusoknak közjegyző előtt aláírt kérelmét, hogy maradjon meg az eddigi állapot, mert képtelenek külön-külön hitközséget fentartani.

A gyűlés ugy határozott, hogy óhajtható az eddigi állapot fentartása, egyébként az ügyet az evangélikus és református egyházi főhatóságok elbírálása alá bocsátja. Felolvasták M o k r e a volt aradi egyházmegyei tót nyelvű egyházközség átiratát, amely szerint a szász evangélikus egyházkerülethez kíván csatlakozni. Ebben a kérdésben az őszi egyházkerületi nagygyűlés fog dönteni. A közgyűlés részvevői azután a Ferdinánd-szálló éttermében ültek össze közös ebédre.

— Az újkisodai magyarság bucsúünnepé. Az újkisodai Magyar párti tagozat június harmadikán az épülőfélben levő katolikus templom alapja javára a volt Büsch, jelenleg Römerféle vendéglő kerthelyiségében táncocál egybekötött bucsú rendez. A bucsun a rendezőség kiváló szórakoztatásokról gondoskodott. A bucsú megelőzően kedvező idő esetén a templom előtti téren tábori misét tartanak, utána pedig térzene következik. Este táncmulatságot rendeznek a fiatalság részére. A zenét a szakálházai elismert zenekar szolgáltatja. Különös érdeklődést vált ki a díjtekvés, amely már reggel nyolc órakor veszi kezdetét.

— Királyi eljegyzés. Amsterdamból jelentik: Hir szerint J u l i á n n a holland hercegnő, Hollandia trónörökös-nője hamarosan menyasszony lesz. A hercegnőt hir szerint az angol király negyedik fia, G y ö r g y herceg fogja eljegyezni.

* Konyhaberendezések, Alpaka evőeszköz és asztali készlet, kertü szerszámok leszállított áron kaphatók S c h e r t e r Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— Ma van az utolsó májusi ájtatosság. Május hónap ma ér véget és ezzel együtt a katolikus templomokban befejeződnek a napi ájtatosságok. Az utolsó májusi ájtatosságot ma tartják és ez alkalommal ugy a székesegyházban, mint pedig a kerületi plébánia-templomokban az egyházi énekkarok Mária-dalokat fognak előadni, utána pedig ünnepi szentbeszédnek lesznek.

— A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— Öngyilkossági kísérlet. B e r n á t Alajos harminc éves magántisztviselő Uri-utca 2. számú lakásán morfiummal megmérgezte magát. A mentők gyomormosást végeztek rajta, mire állapota javult. A lakásán ápolják. Tettének oka családi viszály.

* Nem kell gazdagnak lenni, hogy sorsjegyet vehessen az új osztály-sorsjátékra, de dúsgazdag lehet általa. A sorsjegyek ára: 1/1 = 800, 1/2 = 400, 1/4 = 200 lei. A népszerű bank FRITZ DÖRGE Wien, I/19, Kärtnerstrasse 43, az összes megrendeléseket feltétlen biztos és diszkrét módon azonnal elintézi.

Kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium

Az állami javakat és erőforrásokat ellenőrző vezérigazgatóság

A VIII. ker. iparfelügyelőség Timisoara.

No 1216—18 Maiu 1928.

Hivatalos közlemény.

A Bányás területén, Temes-Torontál-, Karas- és Szörény-megyékben lakó összes kazán-tulajdonosok kivétel nélkül kötelesek legkésőbb nyolc napon belül a helyi közigazgatási hatóságok utján előterjeszteni kazánjaikra vonatkozó könyveiket, vagy okmányaikat. Abban az esetben, ha nincsenek meg a kívánt okmányok, kötelesek kimutatni, hogy mi történt azokkal és mért nem terjeszthetik elő.

Az üstök és kazánok felülvizsgálata és kipróbálása kizárólag az iparfelügyelőség közegeinek áll jogában, akiket az iparfelügyelőség különleges kiküldetésben és különleges pecséttel ellátott igazolvánnyal ruház fel. Más közegeknek semmi joguk sincs az iparvállalatok kipróbálására az üsttulajdonosok egyeületének a közegein kívül.

Senki sem jogosult az illetékek beszédésére, amelyeket közvetlenül a pénzügyigazgatóságnak kell befizetni.

A vizsgálat és igazolás díjai:

300 lei	2.5 m ² felületű üstök részére
400 „	2.5—20 m ² felületű üstök részére
500 „	20—50 m ² felületű üstök részére
600 „	50—100 m ² felületű üstök részére
700 „	100—200 m ² felületű üstök részére
800 „	200 m ² felületű üstök részére
00 „	bármilyen gőzgép után

Vizsgálat és igazolás alatt értendő: helyszíni szemle, az üst hidraulikus sajtóval való kipróbálása, az üst belsejének felülvizsgálata, a biztosító szerkezetek és működésük ellenőrzése, az üst külsejének a felülvizsgálata, gőzgépek megsejtelése. Semmiféle üst vagy gőzgép nem helyezhető üzembe, mielőtt a vizsgálaton és igazoláson át nem esett. Hibás üstök és rézgépek kijavításuk után újra felülvizsgálat és igazolás alá esnek. A tulajdonosok személyében történt változás bejelentendő az iparfelügyelőségen. A cséplés munkálatainak megkezdése előtt az összes mezőgazdasági lokomoblok megvizsgálandók. Minden gép- vagy villanyerőre berendezett vállalat csak az iparfelügyelőség előzetes engedélye alapján és az iparfelügyelőség kiküldöttjeinek helyszíni szemléje után kezdheti meg működését.

Timisoara 1928 május 16.

Faur Liviusz mérnök s. k. miniszteri igazgató iparfelügyelő.

D. Calcianu s. k.

irodafőnök. 1454

DANUBIA

Román Általános Biztosító Társaság
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5. sz. Lloyd-sor.

Hozománybiztosítás. Gyermekekbiztosítás.
Haláleseti biztosítás.

Nincs csoport. = Nincs aránylagos kifizetés. = Fix tarifák.

Képviseletek az ország összes városaiban.

Ügynököket felveszünk.

825

Kedélyes szálloda

— A nyugdíjak kifizetésének napja. A pénzügyigazgatóság a következőket közli: Az állami nyugdíjasok (polgári, atonai, C. F. R. és M. Á. V.) értesítetnek, hogy június havában a nyugdíjak alfabetikus sorrendben kerülnek kifizetésre és pedig a következő módon: Június 5-én A, B, C, D, E, 6-án F, G, H, I, J, 7-én K, L, M, 8-án N; O, P, Q, R, 11-én S, Sz, T, 12-én U, V, X; 13-án Y, Z. Kezddbetűs nevek. Figyelmeztetik a nyugdíjasokat, hogy mindenki csak egyszer a napon jelenjék meg nyugdíjának kifizetése végett, amely napra a nevének kezdőbetűje szól. Az alfabetikus sorrendtől való eltérés semmi körülmények között nincs megengedve.

Motorkerékpárverseny Nagyváradon. A Romániai motorkerékpárklub nagyváradai alosztálya június harmadikán és negyedikén görög keleti pünkösdi mindkét napján nagyszabású motorkerékpárversenyt rendez. A versenyen több kiváló temesvári versenyző is részt vesz és reményük van arra, hogy eddigi győzelmeiket gyarapítják.

A Matild-víz egészség

— Az Arany János Társaság Detván. A dettai magyarság június 24-re meghívta a temesvári Arany János Társaságot, amely a meghívást elfogadta. Az Arany János Társaság több tagja J á r o s y Dezső elnök vezetésével a dettai kaszinó nagyertermében felolvasó estét rendez, amelynek keretében néhány dettai szereplő zenével és énekszámokkal fog szerepelni. Az estély előtt délután temesvári magyar műkedvelők a dettai park-színházban három egyfelvonásos darabot fognak előadni.

— Nyolevankét éves életunt aggastyán. Pészakról jelentik, hogy Petrisor János nyolevankét éves aggastyán tegnap lakásán felakasztotta magát. Tettének oka életuntság volt. Folyton azt hangoztatta az öreg ember, hogy eleget élt és ha Isten nem vet véget életének, úgy saját magát teszi azt meg. Fenyegetését tegnap beváltotta.

* A legutolsó újdonságok kasha divatkosztümök, crepp de chine ruhák és grenadin divatruhákban legjobban beszerezhetők J a s z e n s z k y női- és gyermek konfekció áruházában Temesvár-Gyárvaros, Kossuth-tér.

Hangverseny a városi zeneiskolában. A temesvári városi zeneiskola növendékei vasárnap délelőtt a városi színházban nagyszabású kamarazene hangversenyt rendeznek. A műsoron Grieg, Popper, Dohnányi, Tartini, Chopin, Schubert és Lachauve legkiválóbb zenealkotásai szerepelnek. A műsor keretében fellépnek Weltner Irma, Bors Eugénia, Zsiga Antal, Monea Bela, Mircea Dávid, Nermesan Antal, Bayer Rudolf, Waldeck Mátyás. Nagy várakozás előzi meg a zeneiskola kamarazenekarának bemutatkozását. A zenekart G o r i a n t z Doró tanár vezényli. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál.

* Ne rendezzen be fürdőszobát addig, míg nem tekintette meg H i r s c h l és T á r s a raktárát Temesvár-Józsefváros, Kossuth-utca 7. szám alatt. Ugyanott vízvezeték és csatornázási munkálatok szakszerűen, legolcsóbban végeztetnek.

— A Kereskedők Egyesülete közli, hogy a munkaügyi felügyelőség engedélye alapján május hó 31-én és június hó 1-én a pünkösdi nagyvásár tartama alatt az üzletek déli idő alatt nyitva tarthatók.

Pivert (megérkezik a szállodába): Uram, olyan szobát adjon nekem, amely csöndes és nyugodt és ahol nem zavarnak.

A »Zavartalan Nyugalom«-hoz címzett szálloda tulajdonosa: Megértettem.

Pivert: Ezernyolcszáz kilométert utaztam, anélkül, hogy a szememet behunytam volna. Rettentően fáj a fejem, nyugalomra van szükségem.

A tulajdonos: Az isteni gondviselés vezette önt hozzám. A »Zavartalan Nyugalom«-hoz címzett szállodában olyan nyugodt lehet, mintha otthon volna. (A pincérhez.) Vezesd az urat a hetvenesbe!

Pivert: Hála istennek!

A tulajdonos: Ez a nyugalom és a magányosság temploma.

Pivert (a szobájában): Mi ez a rettentetes muzsika?

A pincér: Ez a tüzoltózenekar, amely a szomszédos kioszkban játszik.

Pivert (levetkőzik és lefekszik): Csukja be az ablakot és huzza az ablak elé a függönyt.

A pincér (egy negyedóra múlva): Itt vannak a csomagok uram. (Rettentő dörömbölés a folyosón.)

Pivert: De aludni szeretnék!

A pincér (újabb negyedóra múlva): Ha volna szives a bejelentőlapot kitölteni!

Pivert: Disznóság! Hagyjanak aludni.

A pincér (távozóban): Nem fogja senki zavarni uraságotat, a szálloda méltó lesz hirnevéhez.

Nagy csönd.

Pivert (ijedten ugrik fel): Micsoda zaj ez?

A pincér: A szomszéd szobában porolnak.

Pivert: De hagyják békében azt a port. (Csöngetés hallatszik.) Most meg a telefon!

A pincér: Nem a telefon. A 37-es számból a szobalányt hívják és a 84-es a londonert kéri.

— Weismayr Ferenc kitüntetése. Megírtuk, hogy a pápa kitüntette Weismayr Ferenc temesvári kereskedőt, a belvárosi katolikus hitközség érdemes elnökét, a vallás és hitélet terén szerzett érdemei elismeréséül. Weismayr Ferenc, aki csak most gyógyult fel súlyos betegségéből, tegnap vette át a kitüntetést, amelyet Ferch Mátyás nyújtott át szíveszóló beszéd kíséretében.

— Schubert Péter és Ambrus József ünneplése. A temesvári kávéosok és vendéglősök ipartársulata a Gyárudvar-vendéglőben Schubert Péternek, az ipartársulat negyedszázadon át volt elnökének hetvenötödik születésnapja és Ambrus Józsefnek ötven éves vendéglősi jubileuma alkalmából társasvacsorát rendezett. A vacsorán igen sokan voltak jelen és meleg ünneplésben részesítették két népszerű kartársukat. A polgármester képviselőjében Hollinger Péter, az állandó városi választmány tagja, a rendőrprefektus képviselőjében pedig Mihailescu rendőrigazgató jelent meg. Az első felköszöntőt Mayer Lajos a kávéosok és vendéglősök ipartársulatának alelnöke mondotta, aki méltatta a két ünnepeit érdemeit és a jelen voltak harsány éljenzése közben egészségükre üritette poharát. Azután még számos felköszöntő hangzott el, amely után a két ünnepeit meghatva mondott köszönetet a kartársak szeretetéért.

Pivert: De szétmegy a fejem.

A pincér: Uram, a szolgálatot le kell bonyolítani. (Rettentő dübörgés hallatszik.)

Pivert: Reng a föld!

A pincér: Dehogyan uram. Csak a lift jön.

Pivert: Vidám dolog! (Gyereksírás hallatszik.) Hát ez mi?

A pincér: Ez a 75-ösben a Bébi, aki szopni akar.

Pivert (dühösen): Egy egész tehenet adjanak neki. (Még mindig hallatszik): Uá, uá, uá! Né, ez egy új hang.

A pincér: Ez egy kis kutya. A gazdája nincs itt, sir utána. Ha itt van, üvölt örömeiben.

Pivert: Csináljon csendet!

A pincér: Azonnal, uram.

Viszonylagos nyugalom. Mindössze a víz szöreség a vízvezetékben és a központi fűtés csövei sipolnak.

Pivert (felriadt): Az isten szerelmére, micsoda dübörgés ez a fejem fölött?

A pincér: Csak a néger táncosok gyakorolják magukat a felső emeleten.

Pivert: És mi ez a motorzaj?

A pincér: Ez az a gép, amelyikkel a vizet szivattyuzzuk föl az emeletre. Ebben a szobában rendszerint csak este tisztól reggel hatig hallani.

Pivert (a végsőkig elkeseredve): A gazdát küldjék ide nekem!

A tulajdonos: Uram, mindent megteszek. Elállítatom a motort, megszoportatom a gyereket, betömöm a kutya száját, kidobom a négereket és elvágom a lift kötelét.

Pivert (nyugodtan): Igazán aludni szeretnék.

A tulajdonos: Alhat uram, amennyit tetszik. (Harangzúgás hallatszik.)

Pivert: Hát ez mi a csoda?

A tulajdonos (egy üdvözült mosolyával): Ez a katedrális ébresztője, ugye, gyönyörű?

Schubert Centennáriumi ünnepély lesz a görög keleti pünkösdi hétfőn, június 4-én d. e. 11 órakor a városi színházban. Közreműködik Tomm quartett, Müller Vilma hangversenyékesnő, Freund Leó zongoraművész. Műsor: Es Dur zongoratrió, Schubert dalok és az örökszép pisztrángtós (Forellenquintett). Erre a matinéra a legolcsóbb helyárak mellett a színházi pénztárnál kaphatók a jegyek (30-tól 100 leig).

* A fenséges főhercegnő temesvári tartózkodása alkalmával a tanoncskolában tett látogatása alatt Vulpe igazgató vezetése mellett egyik nővendék fia, aki a Fenyő-féle cinkografia és metalografiai intézetben van alkalmazva, átadott egy réz metalografiai jól sikerült portrét, mely Ileana főhercegnőnek végtelenül tetszett és a Fenyő-féle üzem jó izléséről tesz tanúságot, egyben bizonyítékot ad arra, hogy a tanoncok lelkiismeretes képzésben részesülnek.

— A Lunapark bár és nagyvendéglő igazgatósága tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy június 1-től naponta 9 órai kezdettel a szabad színpadon, 11 órától pedig a bárhelyiségben elsőrangú világvárosi attrakciós műsor szórakoztatja. Vasár- és ünnepnapokon műsoros teadélutánokat tart a bárvezetőség parkettáncal. Elsőrangú konyhák legválasztékosabb ételeinek ára is a rendes vendéglői árak alatt állanak.

HÉT LIBA EGY SORBAN...

Hét liba — igazi liba, ne tessék félreérteni a kifejezést — sétált a belvárosi utcákon. Gágogva jöttek. Ki tudja, mi minden friss libapletykát gágogtak el egymásnak és így történhetett, hogy valahonnan a mezőről betévedtek mások szapulása közben a városba. Egyszerre csak magas házak között látták magukat. Aztán meglátták a Lloydsoron a virágágyak körüli pázsitot és nagyon megörültek ennek a városi libalegelőnek. Oda is futottak menten és élvezettel kezdték a jóízű füvet csipegetni. Azonban meglátta a dolgot a szigorú rendőrbácsi és rájuk kiáltott, hogy tilos a gyepra lépni! Minthogy azonban a hét liba nem törődött a tilalommal, szépen bekísérte mind a hetet a rendőrprefekturára. Most aztán ott gágogtak az udvaron és a rendőrök szemes kukoricával etetik őket. De csak hétfőig. És ha addig nem jelentkezik jogos tulajdonosuk, könyörtelenül elárverezik őket.

— A temesvári virágkiállítás. Az idei róza és tavaszi virágok kiállítása, melyet a kertészeti egyesület a napokban rendez, a szemnek és a léleknek jóleső gyönyört akar a nagyközönség elé tárni. Szemléltetésre kerülnek cserépnövények és levágott virágok, nem beszélve a rózsatenyésztés bámulatos előrehaladott és tudományos alapokon kifejlődött remekeiről, melyek megismerése és látása magában véve látványosság számba megy. Csakis így lehet alkalma mindenkinek saját kertjének és lakásának berendezését tökéletesíteni. A gyermekeiket hozzák el a szülők, meg kell tanítani a gyermekeket virágot megismerni, ápolni, dédelgetni és szeretni, mert az az ember, aki gyermekkorában már virágok iránt jóindulattal van, az később felnőtt korában csak nemeslelkű és jó ember lesz. Kényelmi szempontból minden, a város területén levő virágkereskedésben a jegyek előre megválthatók 15 leiert, míg a kiállítás tartama alatt 20 lei a belépőjegy ára. A kiállítás a tüzérkaszárnya fedett lovardájában lesz, bejárat a Szt. Györgytéri oldalon. Tartama június hó 2-től 5-ig.

* Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen csapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étlappal: sóska leves, idei kalarabé sertés oldalassal, natur szelet garnirozva salátával, eper. — Vegetáriánus étkezésre jelentkezők felvétetnek.

— Hadirokkantak jelentkezése. A hadirokkantak temesvári hivatala tudomására adja a hadirokkantoknak, hogy június nyolcadikán délelőtt félkilenc órakor megy végbe a hadirokkantak ez évi felülvizsgálása. Ez alkalommal jelentkezni tartoznak a következő hadirokkantok: akik mindkét szemük világát veszítették, akiknek mindkét karjuk hiányzik, akiknek mindkét lábát leoperálták, akiknek egy lábuk és karjuk hiányzik, végül a nagymérvben tudójában szenvedők. A hadirokkantak hozzák magukkal igazolványaikat, valamint kedvezményes vasuti jegyeiket. Akik a jelentkezést elmulasztják, elvesztik a törvényben biztosított jogokat.

— A Viribus Unitis nyári ünnepélye. A józsefvárosi Viribus Unitis asztaltársaság június 3-án, a Lunapark egész területén nagyszabású Rózsá-ünnepélyt rendez, melynek jövedelmét a szegény iskolásgyermekek felruházására fordítják.

A temesvári főzsde a készülő új törvény alapján újból meg- kezdheti majd működését

Temesvár, május 31.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató választmánya Oprea János elnöke mellett tegnap ülést tartott. Az ülés megnyitása után Oprea elnök javasolta, hogy a kamara palotája melletti telken felépítendő temesvári Nemzeti Ház kulturpalota céljára ötvenezer leít adományozzon. Mihai Emil tanár indítványára a választmány ezt az összeget százezer leire emelte fel. Majd a kamara ugyancsak az elnök javaslatára a legutóbbi bulgáriai földrengés károsultjainak tízezer leít szavazott meg. A kamara idei költségvetése némi módosítást szenvedett, amit tudomásul vettek.

A napirend során szóba került a temesvári áru és értéktőzsde ügye. Oprea János beszámolt arról, hogy az okirályságban érvényes és az áru és értéktőzsdekről szóló törvényt Erdélyre és a Bánságra is kiterjesztették mindaddig, amíg az új törvényjavaslatot a parlament nem szavazza meg. Bejelentette, a kamara illetékes helyen közbenjárt, hogy a készülő törvényjavaslat alapján Temesvárott újra megkezdhesse működését az áru és értéktőzsde. Ennél a tárgynál hosszabb vita fejlődött ki. Felszólaltak Dobrovicescu Sztamate, a Banca Nationala fiókjának igazgatója, aki rámutatott az áru és értéktőzsde fontosságára, majd Dobrescu szólt fel. A választmány örömmel vette tudomásul az elnök kijelentését, hogy Temesvár a készülő törvény alapján ismét áru és értéktőzsdehez jut. Az elnök ismertette ugyanennek a törvénynek az alapján, a kamara körzetében létesítendő gabona és állatvásárok megszervezését.

A kereskedelmi és iparkamara a körzetében öt-hat helyen saját égisze alatt gabona és állatvásárokat rendez, ahol a vételnél és az eladásnál az áru és értéktőzsde szokásai lesznek mértékadóak.

A választmány tudomásul vette a kamara kerületében rendezendő vásárok ügyét és azok megszervezését az elnökségre bízta.

Oprea János elnök ezután szóvá tette, hogy a Temesvár-Bukaresti vasúti forgalom ellen ismét sok panasz hangzott el különösen kereskedők körében. Egyrészt a vonatok indulási ideje nem alkalmas, másrészt pedig kevés a hálókoesi. Javaslatára az ülés elhatározta, hogy átiratban fordul a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelytől kéri, hogy a panaszokon segítsen. Részletesen beszámoltak ezután a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének Bukarestben megtartott rendes évi közgyűléséről. A bukaresti gyűlés több fontos indítványt fogadott el.

Igy a kereskedőtársadalomra még mindig teherként nehezedik a jelenleg érvényben levő uzsoratórvény, amelynek módosítását kéri.

Nagyfontosságú az az indítvány is, amely kéri fogja, hogy a cégjegyző hivatal, amely eddig a törvénytől függetlenül működik, a jövőben az illetékes kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe kerüljön és végezze el a cégjegyzést. Módosítást kívánnak a vasárnapi munkaszüneti törvényen és ké-

rik annak oly módon való megváltoztatását, hogy a borbélyok és a kiskereskedések vasárnap délig nyitva tartassanak. A választmány az elnöki jelentést tudomásul vette. Az indítványok során Dobrescu György kérte, a

kamara járjon közben Temesvár városánál, hogy az áruk után kivetett városi illetékeket, Kolozsvár mintájára törölje el. Oprea János elnök kérte a felszólalót, hogy indítványát írásban nyújtsa be az elnökségnek.

RÁDIÓ

A rádiótörvény

végrehajtási rendeletének hiteles szövege

(Folytatás.)

V. Fejezet.

Engedélyek állomások felállítására és működésére.

21. cikk. (Törv. 8. cikke). Hogy valamely magánszemély a jelen rendeletben meghatározott feltételek mellett rádió-villamossági állomást állíthasson fel és használhasson, kérvényt kell intéznie a P. T. T. vezérigazgatóságához, amelyben meg kell jelölnie a célt, amely miatt az állomást kéri, és esatolnia kell a következő okiratokat:

1. Bizonyítvány az állampolgárságról és életkoráról.
2. Erkölcsei bizonyítványt.
3. A P. T. T. vezérigazgatósága által összeállított kötelezvény típusmintát, amelyben a kérvényező kötelezi magát, hogy az állomást nem használja, csak arra a célra, amelyre annak létesítését kéri.

Szükség esetén az egész berendezés pontos vázlatrajzát, a berendezés mi-

lyenségére vonatkozó összes részletek kíséretében.

22. cikk. (Törv. 9. cikke). A magán rádió-villamossági állomások felállítására vonatkozó kérvényeket a P. T. T. vezérigazgatósága mellett létesített bizottság vizsgálja felül, amely áll a P. T. T. vezérigazgatóság, a nagyvezérkar, a közoktatásügyi, a belügyi és az állam által elismert valamely rádiótelefon társaság egy-egy delegátusából, amely véleményt mond külön minden egyes kérvény felett.

Az esetben, ha több speciális rádiótelefon állomás van, azok jelölnek ki egy személyt, aki őket a bizottságban képviselje.

23. cikk. (Törv. 9. cikke). Külföldi alattvalók rádió-telefon állomások felszerelése iránti kérvények jóváhagyásához feltétlenül szükséges a belügyminisztérium delegátusának igenlő szavazata.

Ingyen adunk 100 drb tárgyat

ha alantiek bármelyikéből rendel

a) 1 szép kis asztali óra	lei 150.—
b) 1 szép nickel zsebóra láncsal, hozzá 1 finom borotva vagy 1 szép cigaretta-tárca	" 275.—
c) 1 vasutas zsebóra láncsal hozzá 1 finom borotva vagy 1 cigaretta-tárca	" 320.—
d) 1 szép rubinköves óra láncsal, hozzá 1 finom borotva vagy 1 cigaretta-tárca	" 385.—
e) 1 elegáns lapos ezüstözött óra, hozzá egy finom borotva vagy 1 cigaretta-tárca	" 445.—
f) 1 női karóra nagyon szép és finom kivitelben szíjjal vagy fekete szalaggal	" 445.—
g) 1 legjobb minőségű vasuti „Roskopf“ óra rubin kövekkel, hátulsó fedél alatt üveg, hozzá 1 finom borotva vagy 1 cigaretta-tárca	" 475.—
h) 1 jobb minőségű „Roskopf“ vasutas óra láncsal, hozzá 1 finom borotva vagy 1 cigaretta-tárca	" 390.—
j) 1 férfi finom karóra világító számlappal, hozzá egy szép cigaretta-tárca	" 550.—
k) 1 nagyon elegáns lapos óra, hozzá 1 elegáns cigaretta-tárca	" 730.—
l) 1 legfinomabb „Anker“ elegáns lapos zsebóra zománcozott számlappal	" 875.—
m) 1 patefon, 2 lemez, 200 tű és hozzá 1 asztali óra	" 2450.—
Ugyanaz lemez és óra nélkül csak	" 2000.—
n) 1 tölcéses grammofon, 2 lemez, 200 tű és 1 asztali óra	" 1980.—
Ugyanaz lemez és óra nélkül csak	" 1530.—
o) 1 garantált minőségű ébresztőóra, hozzá evőeszköz (villa, kanál)	" 285.—

Ne lepődjön meg áraink rendkívüli olcsóságán.

Tegyen próbarendelést.

Ha fentiek valamelyikéből 9-et rendel, a 10-iket ingyen küldjük meg.

Meg nem felelő árut kicserélünk vagy a pénzt visszafizetjük.

Áruinkért egy évig jótállunk.

Pénz előre való beküldése mellett vagy utánvétellel szállít

1 óránál ..... lei 26.—

10 óránál ..... 150.—

1 grammofonnál .... 120.—

csomagolást és portót számítunk.

Rendelésnél kérjük a tárgy előtti betűt leadni.

„A-K-A“

Svájci óragyárak lerakata

BRASOV

Strada Spitalului No. 34.

(1286)

24. cikk. (Törv. 9. cikke). A felszerelési kérvény teljesítése után az engedélyező elvégezetheti a felszerelést, ha a készülékek, amelyek használatra engedélyeztetve tartoznak, ellenkező esetben pedig a felszerelés végett le kell tenni azokat. P. T. T. vezérigazgatósága mellett létező speciális műszaki ellenőrző hivatalnál. (Folytatás.)

Rádióműsor:

Május 31. (Csütörtök). Budapest.

6 óra: A Szilágyi-féle zenekar hangversenye. 7 óra: Fiáth Mária dalestje. 8 óra: 15: Hugonau—Jannberg kvartett hangversenye, ezt követőleg a Britania-szállóból cigányzene. Bécs. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra: Waller, operaelőadás közvetítése a bécsi állami dalszínházból. Brunn. 12 óra: Déli hangverseny. 7 óra: Tarka. 9 óra: Katonazenekar hangversenye. Prága. 4 óra 30: Hangverseny. 8 óra 10: Vidám zenészt. Leipzig. 3 óra 10: Hangverseny. 4 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 7 óra: Kamarazene. 8 óra: ezt követőleg népies zeneestély. Stuttgart. 8 óra 15: Heiling Hans című romantikus opera előadása. Róma. 9 óra 15: Bajadér operett előadása. Milán. 4 óra 35: Kvintett hangverseny. 8 óra 50: Traviata opera előadása. Varsó. 8 óra 30: Nagy zenekari hangverseny. ezt követőleg tánczene.

Június 1. (Péntek). Budapest. 5 óra

35: Délutáni hangverseny. 7 óra:

magyar királyi operaház előadásának

közvetítése, ezt követőleg a Dunapalota

táborból cigányzene. Bécs. 4 óra: Szörny

közvetítő hangverseny. 5 óra 20: Zene

gyermekdelután. Berlin. 8 óra 30:

Hangverseny. Posen. 1 óra: Castellari

kvintett hangversenye. 8 óra 15: A varsói

filharmonikusok hangversenye

Prága. 12 óra 5: Hangverseny. 4 óra

30: Délutáni szórakoztató zene. 9 óra

Hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Ka

marazene. 8 óra 15: Az ujjorsz zene

és költszet, előadás hangverseny kísé

retében, ezt követőleg tánczene. Stutt

gart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny

8 óra 15: A hét sváb című néppera

közvetítése. Brunn. 12 óra 15: Dél

hangverseny. 7 óra: Hangverseny né

met zeneszerzők műveiből, részletek

Figaró házassága és Tannhäuser ope

rakból. Róma. 9 óra 15: Nagyszabást

hangverseny olasz zeneköltők műveiből.

Varsó. 8 óra 15: A varsói filhar

monikusok hangversenyének közveti

tése.

Színház

A kolozsvári opera Temesvárott. A kolozsvári román opera vasárnap kezd meg Temesvárott tíz estére terjedő vendégjátékát. Az opera előadásai elé Temesvár közönsége nagy várakozással tekint. Az Aida előadása egyik legjobb és legszebb teljesítménye a kolozsvári operának és ezzel kezd a vendégjátékot. Az Aida szereposztása a következő: Radames—Niculescu, Amonasro—Szabó Zoltán, Király—Gavrilescu, Aida—Nestorescu Mimi, Amneris—Pop Lya. A zenekart az opera karmestere vezényli. A darabot Arati rendezte, aki ezzel a rendezésével még külföldi színpadi körökben is elismerésre tett szert. Az első előadás is már igazi és forró sikernek ígérkezik.

A kolozsvári opera műsora:

Vasárnap este félkilenc órakor: Aida.

Hétfőn este félkilenc órakor: Szévilai borbély.

Kedden este félkilenc órakor: Alarcosbál.

próhirdetések Szerelmek asszonya

Irtá: Divéky Géza

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében avonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

Alkalmazás

Ól főzni tudó mindenleány június 1-re kerestetik. Erzsébetv., Csáky-utca 8, II. 10. (1459)

Vízvezeték és villanyszerelők felvétetnek. Timisoara, Hattyu-utca 4. (1466)

Két kisleánykámhoz, németül beszélő gyermekeleányt keresek, ki már hasonló állásban volt. Cim: Johann Berger, Str. Romulus 28. (2000)

Kerti öröklakásra felvétetik. Gim a kiadóhivatalban. (1471)

Lakás

Butorozott szoba, konyahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. (1448)

Kicsi szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Cim: Hunyady-ut 19, ajtó 8.

Szép lakás új házban: szoba, konyha, éléskamra, mosókonyha, padlás, fűszekamra azonnal kiadó. Kereszt-tér 2.

Józsefváros központjában, butorozott utcai szoba, fürdőszoba, zongorahasználattal intelligens urnak kiadó. Cim a kiadóban. (1462)

Csinosan butorozott szobát Erzsébetvárosban azonnalra keresek. Cimeket kérek a kiadóba. (1501)

Adás-vétel

Kicsi vaskályha csövel és száz drb literes üveg eladó. III, Mühle Vilmos-u. 1, I. em. 3. (1421)

Tehermentes 9 1/2 hold elsőrendű szántóföld, tanyával együtt eladó. Érdeklődni Szegedi-uti vámháznál. (1463)

"Ford" autó, 1926 típusu, jókarban 8 gumival eladó. Hattyu-u. 4. (1467)

Háztelkek lefizetésre eladók. Bajtay István, Rónác, Templom-u. (1468)

Egy szoba butor, 25 kg ágytoll eladó. Cim a kiadóban. (1424)

Különféle

Az egységes jogosított legújabb rendszerű gyorsírást 18 óra alatt tanítja. Haladóknak korreptálás vitairás. Rövidesen sebességük kétszeresét írhatják. Könyvvitel, levelezés, helyesírás, gépirás, mindennemű irodai munkálatok gyakorlati uton. Engelmann okl. gyorsíró, könyvelő, levelező. III., Ujlaky-u. 24. (73)

Jó házikoszt kapható. Erzsébetváros, Holló-u. 38. ajtó 5. (1464)

Gyárvárosban vagy Józsefvárosban udvari helyiség kis műhelynek kerestetik. Cimeket „Gáz, villany” jellegére a kiadóba kérek. (1465)

Magányos hölgy, lakótársnőt keres. Ajánlatokat „Erzsébetváros” jellegére a kiadóba kérek. (1500)

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalában

17

Mikor magához tért, a férfi két idegen ur között állt. A szoba tele volt a rendőrség embereivel. Maccot letartóztatták.

A tárgyaláson Camilla is jelen volt. Mac Coleent elítélték. Az ítélet felolvasása után az elnök felemelkedett és egy borítékot mutatott fel.

— Mr. James Wart végrendelete.

Hangja szárazon kopogott végig a tárgyalótermen. A hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta az elnököt. Kiváncsiskodva lesték, hogy mire hagyta az öreg Wart óriási hagyatékát.

Az elnök felbontotta a levelet és megköszörülve torkát hangosan, szinte minden szónak különös nyomatékot adva, olvasta:

Az Isten nevében! Ezt a levelet én, Wart James, sajátkezűleg, ép eszem birtokában irtam, amint azt az alulírt két tanu bizonyítja. Ezennel elrendelem és a végrehajtással megbízom a tekintetes törvényszéket, hogy a házam és egyéb ingóságom nővérem és unokaöcsém között megosztassék. Minden készpénzem pedig, valamint összes részvényeim San Francisco szegényei között kiosztassanak. Feleségemnek annyi pénz adassék, amellyel módjában áll Párisig eljutni, ahonnan én őt elhoztam. Ezt azért teszem, mert az utóbbi időben észrevettem, hogy feleségem szerelmi viszonyt folytat barátommal, Mac Coleennel. Csak az alkalmat várom, hogy rajta érhessem, amikor is mindkettővel leszámolok. Egyébként feleségemnek a törvény által semmi baja ne essék és sértetlenül

Európa partjaira vitessék. Az Isten nevében!

James Wart.

Az elnök most Camillára nézett.

— Nos, belenyugszik a végrendeletbe nagyságos asszony?...

Camilla szótlanul bólintott igent. Mit bánta ő a végrendelet? Mindegy volt most neki minden. Örült, hogy megszabadult végre ettől az embertől.

Mikor kilépett a törvényszéki épületből, teli tüdővel szívta be a friss reggeli levegőt s mintha nagy teherrel szabadult volna meg. Örült a szabadságnak. Mint valami fogságból szabadult kis madár.

Maccal nem törődött. Neki most már közömbös volt ez az ember. Lelkében egy kissé sajnálta Wartot, de ennél a sajnálatnál többet nem érzett iránta. Sietett haza és holmiját összekapakolta. Gertrud asszonnyal nem találkozott, Johnnak is csak fejbólintással köszönt.

A fiu került Camilla tekintetét, mint egy bünös. Tulajdonképpen ő volt mindennek az oka. Camilla nem törődött vele.

Elment Wart házából s egy szállodában vett ki lakást, amíg ügye végkép elintéződik.

XVI.

Ismerősei váltig biztatták, hogy perelje a végrendeletet, hiszen a vagyon őt egyedül illeti, mint Wart hitvesét. De ő vállvonogatva hallgatta s nem perelt. O, esak hogy végre szabad újra. Őt nem bántotta a nagy vagyon. Újra visszavágyott Párisba. Táncolni...

táncolni... mulatni... egyre csak mulatni akart.

Másnap egy ur volt nála. Holly-woodból, a filmvárosból. Szerződtetni akarták egy filmgyárhoz.

Meggondolta a dolgot. Filmstárnak lenni nem is olyan rossz dolog, Hir, dicsőség, férfiak... Eh, mit férfiak... Mit kezdjen ő a férfakkal? Hiszen még mindegyiknek csak bajt okozott. Nem. Nem fogadja el a hívást.

És visszautasította a szerződést. Páris járt megint a szeme előtt. Oda... az álmok városába... csak oda akart menni.

Harmadnap elutazott. Szótlanul, esendesen ment ki a pályaudvarra. Kezében vitte kis utiböröndjét. Jegye megvolt egészen Párisig a hajójegygyel együtt.

Mikor Bostonban hajóra szállt, már egészen visszatért a jókedve. A tenger csodaszép volt. Messze óriási nagyságban terült el felette a kék égbolt, mint valami nagy templom kék kupolája és alatta hullámzott a zöld tenger s a fehér sirályok vijjogva hasították szárnyukkal a levegőt. Mint valami csodás festmény úgy tűnt Camillának. A fedélzeten állt és szívta magába az ózondus tengeri levegőt. A fedélközön matrózok dolgoztak és vad nótákat füttyültek melléje. Elnézte őket és nevetett durva tréfáikon.

Férfiak. Tünődött magában. Hiszen ezek is csak férfiak. Éppen olyanok, mint a mások, harmadik, ezredik... Szegény, buta, együgyű férfiak. Most visszagondolt egy régebben olvasott regényre, melynek írója — valami francia — azt írta a férfiakról, hogy csak azért vannak a világon, hogy az asszonyok tönkre tegyék őket.

Elindultak. Futott a hajó a nyílt tengeren, szelte hegyes orrával a zöld hullámokat.

Camilla a fedélzeten heverészett egy nyugágyban. Nagy fekete szemével belebámult a kék égbe. Unatkozott. A hajó karfájánál fiatal tengerészhadnagy állott. Messze elmerengve állt ott, biztosan távoli szerelmesére gondolva. Karesu, barnahaju fiu volt s jól állott rajta a tengerészisztí egyenruha.

Camilla unalmában játszani akart vele s szemével igyekezett a hadnagy szeméit megfogni. Sok hiába való kísérlet után végre sikerült. Megvolt. A kis férfi elpirult és gyorsan elkapta a szemét. Camillát mulattatta. Most a fiu feléje fordult s zavart pillantással pirulva nézett Camillára.

— Szép arca van — gondolta Camilla — és milyen szép szemei. Emsolyodott.

A fiu kérdően nézett Camillára.

— Jöjjön egy kissé közelebb, hadnagy ur, unatkozom, majd elbeszélgetünk egy kicsit.

A fiu nem tudott mit felelni, csak félszegen meghajtotta magát és miközben a szomszéd székre leült, tiszta szeme újra találkozott az asszony szemével.

— Már régen figyelem magát, bizonyára valami lányra gondolt az előbb... Nem?... Na ugye eltaláltam?!... — mondta, mikor kérdésére a hadnagy még pirosabb és zavartabb lett.

— És, mikor fogja viszontlátni? — kérdezte kis szünet után.

— Ha jól megy, három nap múlva, — felelte az örömmel.

(Folyt. köv.)

Megjelent

a

„Hermes“

Vasuti Menetrendkönyv IX. nyári kiadás a

Érvényes 1928 május 15-től.

Román, magyar és német nyelven, 150 oldal tartalommal és térképmelléklettel.

Teljes! Tökéletes! Hibátlan!

A praktikus összeállítású, komplett Vasuti Menetrendkönyv ára most is csak 50— lei. Kapható az ország összes könyvkereskedésében, hírlapárusító helyein, trafikokban, vasuti állomásokon és menetjegyirodáknak. Bizományosoknak a szokásos rabattal szállít a

Kiadó **ELEKES** hírlapiroda Brassó, Kapu-u. 32

Magánfeleknek 50 lei bélyeg, vagy pénznek előzetes beküldése ellenében portómentesen küld.

Déli Hírlap

1928 JUNIUS 1

LEGUJABB

IV. ÉVF. 128. SZÁM

NEM ADJÁK KI KUN BÉLÁT. Bécsből jelentik: A Freiheit című bécsi kommunista lap azt írja, hogy a tartományi törvényszék vádpanácsa foglalkozott Kun Béla kiadatási ügyével és úgy döntött, hogy Kun Bélát nem adja ki Magyarországnak. A vádpanács elutasító határozatát állítólag azzal indokolja, hogy a magyar igazságügyi hatóságok részéről emelt közönséges büntetőeljárások elkövetésére és a Kun Bélára vonatkozó vádak politikai büntetőeljárások. A Freiheit továbbá arról is értesül, hogy a bécsi tartományi törvényszék Kun Béla és társai ügyében azon vétségeikért, amelyeket legutóbb Ausztriában követtek el, a jövő héten kezdi meg a büntető főtárgyalást.

BENES SZÖVI AZ EURÓPAI POLITIKA SZÁLAIT. Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini jelentése szerint a német fővárosban időző Benes eszlovák külügyminiszter Schubert államtitkárral folytatott beszélgetése során nyilatkozott Ausztriának Németországhoz való csatlakozásának ügyéről is. Nem titkolta, hogy ez a lépés ellenkezne Csehszlovákia érdekeivel, azonban kijelentette, hogy egy esetben hajlandó volna álláspontját megváltoztatni és pedig akkor, ha Németország és Ausztria belépne egy tágabb európai koalícióba. Benes kifejtette, hogy eleinte csak gazdasági kombinációt tervez, ennek végecélja azonban politikai föderáció lenne. Biztosította Németországot, hogy terve sem Magyarországnak, sem pedig Olaszországnak ellen nem irányul.

A JOGOS SÉRELMEKET NEM LEHET ELFOJTANI. Londonból jelentik: Politikai körökben feltűnést keltő hír terjedt el, amely szerint a Népszövetség külön bizottságot küld Russzinszkóba az autonomisták panaszainak felülvizsgálására. Az ukrán nemzetj tanács nemrégben ugyanis feliratot intézett a Népszövetséghez, amelyben felsorakoztatta sérelmeit, amelyeket a Népszövetség jogosnak talált. A Népszövetség titkársága utasítást kapott, közölje a prágai kormányal a Népszövetség nevében, hogy a russzinszkói lakosság sérelmeit orvosolja és teljesítse azokat a kötelezettségeket, amelyeket Russzinszkó megalapításakor vállalt.

DUL A HARC TOVÁBB. Mexikóból jelentik: A kormányzatok és a felkelők között ismét megújultak a harcok. Nyolcszáz felkelő megtámadta Menzanilla városkát, azonban a kormányzatok visszaverték a támadást. Huszonöt felkelőt, akiket elfogtak, a város főterén nyilvánosan kivégezték.

Kegyelemdőfést kapott nyolc bányási iskola, amelytől váratlanul megvonta a miniszter a nyilvánossági jogot

Temesvár, május 31.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter, akinek minapi, a temesvári piarista gimnáziumot sújtó rendeletéről beszámoltunk, tovább folytatja azt a munkát, amellyel a kisebbségi iskolákat tönkretenni igyekszik. Egyszerre öt temesvári és három vidéki katolikus felekezeti iskolától vonta meg a nyilvánossági jogot. A miniszter a nyolc iskolához külön-külön és más-más számok alatt küldte el rendeletét, amely lényegében majdnem szószerint ugyanaz.

Elkerülte a miniszter ezzel a hivatalos utat, amely azt írja elő, hogy a közoktatásügyi kormány az iskolafentartó egyházi hatósággal levelez.

Ez a rendelet sérelmes az egyházi főhatóságra, a temesvári püspökségre, rontja annak tekintélyét és főleg nagy károsítást okoz. A nyolc különböző iskola a miniszteriumból kapott rendeletet továbbította a püspöki irodához.

Ilyen rendeletet a következő iskolák kaptak: a józsefvárosi zárdában levő leányliceum, az ugyanott működő tanítóképzőintézet, a józsefvárosi és gyárvárosi zárdákban működő polgári leányiskolák, valamint az aradi, lippai és oravicai zárdák épületeiben levő polgári leányiskolák, végül a temesvári katolikus polgári fiúiskola. Azonban a miniszter, a nyolc iskolát nemcsak azzal sújtotta, hogy megvonja tőlük a nyilvánossági jogot és pedig azonnali hatállyal, hanem még azzal is, hogy kötelezi őket azonnal áttérni a román tanítási nyelvre és végül megtagadja.

hogy ezeknek az iskoláknak a növendékei már ebben a tanévben vizsgákat állami bizottság előtt kötelesek letenni és pedig román nyelven.

Anghelescu miniszter ezekkel a rendeletekkel is csak azt mutatta meg, hogy orvos, aki tud éles késsel véres operációkat végezni, azonban nem pedagógus. Pedagógiai szempontból alig képzelhető el, miként térjen át az iskolák közvetlenül a vizsgák előtt a román tanítási nyelvre és hogyan vizsgálzának a tanulók román nyelven olyan tárgyakból, melyeket eddig anyanyelvükön tanultak. Az ilyen vizsga csakis végzetes lehet a tanítványokra. Azonkívül súlyos anyagi áldozatokat kíván a miniszteri rendelet a szülőktől is,

mert a külön állami bizottság előtt való vizsga magas vizsgadíjba kerül, ami a mai súlyos gazdasági viszonyok között sok szülőre nézve teljesen elbírhatatlan.

A bányási zárdaiskolák már közel száz esztendő óta működnek. Az iskolánövendékek olyan példásan vezetik intézeteiket, hogy a román iskolalátogatók részéről is többször dicséret elismerésben részesültek. Teljes életüket önzetlenül szentelik magasztos hivatásuknak és mikor az impérium változott, meglepő rövid idő alatt megtanultak románul és minden méltányos követelménynek buzgón igyekeztek megfelelni. Tizezernyi növendékük van állandóan, akik hálával gondolnak vissza a zárdaiskolákban nyert tanításra és nevelésre. A közoktatásügyi miniszter rendelete teljesen tönkreteszi ezzel a

bányási kisebbségi iskolákat. Érdekes, hogy a Bányásra vonatkozólag szigorubb mértéke van, mint Erdélyre nézve, ahol úgy a protestáns, mint a katolikus szerzetesi iskolák zavartalanul taníthatnak a növendékek anyanyelvén.

Önkéntelenül felvetődik a kérdés: ha a miniszter Erdélyben betartja a törvényt, miért nem tartja azt be a Bányásban is?

Temesvár és a Bányás katolikus társadalma nem nézheti szó nélkül a miniszternek teljesen indokolatlan és a törvény szellemével ellenkező intézkedéseit. Ez a rendeletözön mély elkeseredést és elégtelenséget fog támasztani a katolikusok körében. A püspöki hatóság rövidesen összehívja ebben az ügyben való tanácskozássra a katolikus hitközségeket. Ezen a gyűlésen fognak foglalkozni a miniszternek a kisebbségi iskolákat létükben támadó rendeleteivel és azzal, hogy ezekkel a rendeletekkel szemben minő orvoslást kelljen keresni.

DÖNTENEK A SZENTGOTTHARDI INCIDENS ÜGYÉBEN. Hágából jelentik: A Népszövetség által a szentgotthardi ügyben kiküldött hármas bizottság a holland külügyminiszter elnöke alatt befejezte tanácskozásait és az azokról szóló jegyzőkönyvet megküldte a népszövetségi tanács tagjainak, akik a júniusi ülésükön fognak erről dönteni. A hármas bizottság jelentése igen tárgyilagos és remélhető, hogy a Népszövetség júniusi ülésükén — amelyen Magyarországot Walkó Lajos külügyminiszter fogja képviselni — az ügyet véglegesen elintézi.

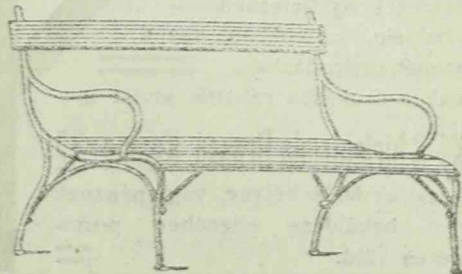
* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

!! NINCSTÖBBÉ LAKÁSHIÁNY !!

Eladunk Építetünk **Ház- és villatelkeket**
1-2 szobás beköltözhető új téglaházakat 5-6 évi lefizetésre. **heti 300 lei törlesztésre.**
lefizetésre. **Építési anyag is részletre.** Tel.: 11-03

KARDOSTELEP intézőségénél.

Házát lakbérrel lefizeti. 456

Kertipadot, asztalt, széket, kényelmeset, tartóssat, szépet raktárról olcsón szállít bárhova:

Vas- és Rézbutorgyár, Temesvár
III. Templom-tér 2. sz. Telefon: 18-31.

Temesváriak találkozóhelye
BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az
ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV. Podmaniczky-u. 8. sz.
Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.